

REVISTA
DE LA
CAMARA AGRICOLA
DEL
VALLÉS

Aquesta Revista se reparteix de franch entre tots els socis de la Cà-mara.

Pera els que no siguin socis, el preu de subscripció es de cinch pes-setas l'any.

Se publica al menos una vegada al mes y sempre que la seva apari-ció sigui convenient.

No té número fixo de planas. Dels treballs firmats, no se'n fa solidaria la Revista.

Els originals enviats no's retornan. De totas las obras que's reben, se 'n dona compte á judici de la Di-recció.

Els anuncis, á preus convencio-nals.

DIRECCIÓ Y ADMINISTRACIÓ
Secció 3.ª de la Càmarà Agrícola del Vallés
GRANOLLERS

Ofertas y demandas

Aquesta Revista contindrà la present Secció, al objecte de que tots els socis de la Càmera hi puguin posar anuncis de compra ó venda de productes agrícols, bestiar, fincas y tot lo referent á agricultura.

Pera anunciar en aquesta Secció, s'ha de ser soci de la nostra Càmera; l'anunci per cada inserció, val á rahó de 25 céntims la ratlla.

Informes y encarrechs, á la Secció 3.ª de la Càmera.

OFERTAS

—Euga de marxa per vendre.

DEMANDAS

—Se comprará una propietat que tingui las següents condicions: petita y de poch preu; ab casa, bosch, aygua al istiu y aprop d'una estació de ferro-carril.

—Se desitja adquirir una finca rústica no massa apartada d'estació de carril; hi te d'haver bosch y aygua. S'hi poden esmersar de cinch á sis mil duros.

—Se desitja un jove que sápig a llegir y escriure en una casa de pagés d'aprop de Barcelona.

—S'admeterá un mosso ben pagat, pera menar el carro y tallar ver en una finca del Plá del Llobregat.

REVISTA

DE LA

CAMARA AGRICOLA DEL VALLES

SUMARI.—Aproposit de la malura d'enguany.—Carta oberta á D. Joseph Rossell per R. Masifern.—Curación de la glosopeda: Un caso práctico.—Mes sobre el guano de las patatas.—CRÓNICA DE LA CÁMARA.—SECCIÓ BIBLIOGRÁFICA Cartas sobre nuestra situación política

---

Aproposit de la malura d'enguany

Com si no fossin prou els contratemps y flagells que ocasionan á n'el pagés las pedregadas, las sequedats ó las massa plujas y altres elements meteorologichs, que poch son els anys que no tinguém de registrar una nova malura, ó bé que una ja coneguda se presenta en diferenta forma y extesa en varis cultius.

Son tantas las enfermetats que amenassan á la agricultura, que si tinguessim de classificarlas totas, volguessim serhi maticulosos, podríam formarne una llarga nomenclatura que no dubto que tot pagés quedaria espantat de veure tants d'enemichs ab quins

seguidament li toca lluytar, per treurer regular cul·lita.

La malura del mildiu va comensar á manifestarse en nostra comarca, molt primerenca, en las plantacions de patatas

Els pagesos que varen ensulfatar las plantas quant va-apuntar la malura, varen conseguir detenirla y mantenir gemats els patatars fins que degut, sens dupte, á la extraordinaria invasió que existía á n'els camps vehins, la sola ensolfatada que s'havía donat á n'aquells camps, no pogué resistir á la forsa de la enfermetat criptogámica, per rahó de que la virtut desinfectant del sulfat ja havia desaparegut ab las plujas.

La eficacia del sulfat va quedar degudament comprobada, ab mantenir molt diferentment, per espay d'algun temps, els patatars que varen esser ensulfatats una sola vegada y els que no varen rebre tal medicament. Pro queda d'una manera evident, demostrada la eficacia del ensulfatar en visitant els patatars dels pagesos vehins del poble de Mollet Srs. Jaume Fonolleda, Joan Artés y Angel Tugas, quins varen ruixar las sevas plantacions tres vegadas, lo-grant aixís, tenir avuy encara, hermosos y gemats y ab tot creixement els seus patatars. Aquest cas que qualsevolga pot comprovar, deuría quedar gravat á la memoria de tot pagés, perquè un altre any, sense esperar que'ns arribés l'invasió del mildiu, se

disposés á ensulfatar una, dugas y tres vegadas, si las circunstancias del temps ho exigissin donchs, que si aixís haguessin procedit la majorfa dels agricultors, l'esplet de la patata haurfa sigut molt diferent del que ara ha donat, puig que ha succehit ara, que haventse amalurat tots els camps de patatas d'un plegat en ocasió de son ereixement, y augment de cullita, aquesta ha sigut forsament petita y ab la amensassa de pudrirse, obligant tot aixó, á cullirlas á corracuyta y á vendrerlas á n'el preu que passés, que com se comprén, donada la abundancia de ofertas, el preu que ha regit, si bé no ha estat petit, no ha compensat d'un bon tros la falta de cullita. Ha resultat donchs, que ab l'esplet de la patata, no se n'ha tret la meytat dels diners que confiaba el pagés, treuren.

No es estrany que'n el present any hagin suferit tant gran invasió de mildiu, puig que donadas las condicions meteorológicas d'aquesta primavera, excessivament humida, estaba en el criteri de tot pagés, el que enguany forsosament tindrfam molta malura per tot arreu. Lo que si es estrany, el que coneixent tothom que aquellas continuadas plujas y temps humits, devian portarnos el mildiu y saventse els corresponents procediments per prevenir tal enfermetat no determinessin els pagesos, á fer us del sulfat, que de temps la ciencia agrícola aconsella y la práctica recomana tractantse de enfermetats criptogámicas.

Si no sabem defensarnos de la actual malura que 'ns invadeix els patatars, coneguda y conegut el tractament preventiu per detenirla, ¿com ens las arreglarém el dia que'ns arribin á nosaltres moltes altres enfermetats que per sa discipció encara (g. á D.) no las tením, y que invadeixin plantacions de patatas de alguns llocs de Fransa? Creyém que lo millor sería no estendre massa el cultiu d'aquet tubercul, puig que está comprovat que'l dedicar una mateixa terra massas vegadas á dita planta, fá que's cultivin germens de certas enfermetats propias de la patata y que s'extenen y desenrotllan en diferents formas.

Deuria observarse la norma, de no sembrar patatas en una terra fins després d'haver passat, quant menys 3 anys, de l'última vegada d'havernhi estat.

Recomaném que sempre que per cualsevulga malura se soquerrin las fullas de la planta, y no vulgui cullirse desseguida, se sigui arrant de terra la planta amalurada, a fi y efecte de que després de esser aquesta devastada, no passi la enfermetat á la patata que es quant determina la podridura.

Convé donchs, que donats els temps calamitosos á que estém sotmesos á prova, ens determiném, per defensarnos un poch, á inclourer entre las prácticas usuals del bon pagés, l'empleo dels tractaments preventius que's recomanan. Tením de fer us de ditas prácticas abans de que aparegui la mes petita senyal

de cap enfermetat, y ferho tantas vegadas convingui y com si's tractés del trevall mes indispensable que hi hagi.

Sens dubte que las maluràs que han aparegut en diferentas plantas y distintas formas, sobre tot á la vinya, no'n son altra causa, que'l temps humit de la primavera y que apesar d'haverse fet ab tota forma el sulfat y d'haverse practicat á son oportú temps, no s'han pogut salvarse per complert alguns agricultors dels funestos efectes del mildiu, pro que existeix manifesta diferencia entre 'ls que ho varen fer primerament y 'ls que ho varen fer tart ó sigui á últims de Maig y á principis de Juny. Sobre aquest punt, procurarém publicar en nostra revista, las observacions que ha fet un agricultor molt experimentat y que segurament apreciarán els socis de la Cámara per la ensenyansa que donarán respecte al cultiu del cep.

Dintre poch temps, podrém informar á n'els socis de la Cámara d'un nou tractament basat ab els gasos de *gassolfina* que per medi d'un aparato construit apropòsit, se dirigeixen á la planta, al intent de no sols prevenir sinó de curar poch menos que instentaneament, el *mildiu*, l'*oidium*, l'*autracnossis*, etc.

De comprovarse la eficacia del nou tractament que son autor D. Rafel Mir de San Sadurní de Noya assegura els pagesos ne tocarém segurament grans beneficis, puig que aquell procediment donada sa

senzillesa, donchs no's necessita ayga, ni sofre, ni sulfat, facilitarà més el practicarlo y per lo tant es mes probable que l'pagés el fassi tantas quantas vegadas convingui, per rahó de no havershi de pensar tant com en el procediment actual.

La Cámara comprenent la importancia que revesteix tot lo que tendeixi á lliurnos de las plagas que invadeixen els nostres vinyats y sembrats, segueix ab gran deteniment els ensaigs que's fan en cert punt de la Comarca del expressat tractament, per poderlo recomanar, si dona bon resultat, ab coneixement práctic.

F. R.

Carta oberta

A DON JOSEPH ROSSELL.

Vaig llegir á son temps la seva carta falagadora que'm feu l'honor de dedicarme ab motiu de la meua última publicació "La vida al camp".

Creguim que'm satisfé de veras; puig en ella hi vaig veure un cor sencer, ple d'amor senzill y page-sívol, enamorat com el meu, de la vida pura y patriarcal que'ls nostres passats tant be gosavan.

¡Are aquets amors se van perdent, bon amich meu!

Temps ha que en la nostra aymada Catalunya s'hi va arrelant, arrelant entre'ls bons propietaris pagesos, un prurit ó mal fat tant funest que, si Deu no hi posa un prompte remey, acabarà pera tombar nostra Patria en la mes negra dissort.

Aquest prurit ó mal fat no es altre que la *deria* de voler fer el senyor per vilas y ciutats, ó "*en els grans centres socials*" que'n diuen ells.

Per dotzenas se podrian comptar las casas *vingudas á menos* en pochos anys, familias de centenari abolench, que, visquent en sos llochs payrals, eran els reys de la rodalfa, y que avuy, seguint aquesta fatal corrent, els tenim poch menys que arruinats, y molts abocats á la miseria....

Ja sé jo que'ls meus versos no regenerarán pas aquest tant hermós com oblidat terror de ma Patria estimada; ja sé de sobras que grans mals necessitan grans remeys y que jo, enamorada *busqueta* d'un riberal de *rossinyols*, per mes que canti, no passarán de ser mos cants altra cosa que notas perdudas com las d'aucell planyadís.

Mes res hi fa, bon amich meu, que siguém comptats els qui prediquém l'amor á la vida del camp, á la vida patriarcal de nostres avis; res hi fa que hi hajan *Deu-los-fassa-bons* que's creguin que l'Art y la Veritat sols se troba en els grans centres de corrupció; nosaltres, que sortosament hi veyém clar, nosaltres devém perseguir la nostra vía, cantant y predicant

l'amor á la vida pagesa, á aquella vida que es vida de ditxa verdadera, ditxa que may no espina al cor, ditxa que aixeca l'anima amunt, amunt, vers l'ideal del Cel.

RAMON MASIFERN.

Calella.

Curación de la glosopeda

UN CASO PRÁCTICO

Se ha escrito y publicado tanto acerca de la glosopeda y sus procedimientos curativos, que entendemos obra meritoria la de dar publicidad á aquellos casos prácticos, cuyo éxito ha sido completo.

Y entre ellos figura el siguiente:

Hallábase en la finca que junto al Saler posee nuestro particular amigo D. José Vidal, hace unas semanas, cuando fué visitado por el laborioso y competente jefe agronómico de la provincia, D. Manuel Sanz Bremón.

En el campo, en contacto con las necesidades del labrador, y toda una tarde juntos dos verdaderos entusiastas, forzoso era que se hablara largo y tendido de aquellas, y así sucedió.

Y de asunto en asunto, llegóse á la glosopeda, cuyos efectos desastrosos en nuestra vega han sido y

son todavía sentidos con desgraciada intensidad y ya en este punto, el señor Sanz Brémón, que se halla al tanto de cuanto se publica y se hace, no solo en casa, sino fuera de ella, recomendó al señor Vidal el ensayo de una fórmula que acababa de conocer.

Consistía en toques de ácido clorhídrico sobre las aftas y enjuagues con agua sulfatada.

Dos ó tres días después de esto, el colono del señor Vidal compraba dos becerros para criar, que al siguiente de estar en el establo presentaban todos los síntomas de la glósopeda.

Había llegado, por lo mismo, con inesperada rapidez la ocasión de ensayar el antedicho procedimiento, y así se hizo.

Compróse el sulfato de cobre (*caparrós*) y el ácido clorhídrico (*sal fumant*), y se sujetó á los dos becerros á tratamiento.

Se les ató una cuerda á la mandíbula superior y otra á la inferior, y abierta de esta suerte la boca, se les lavó primero con el agua sulfatada y se les tocaron después con una pluma empapada de ácido clorhídrico las llagas.

El dolor en el animal al sentir los efectos de cáustico tan enérgico fué intenso, y por lo mismo, acto seguido, para aliviarles y tranquilizarles, se les arrojó nuevamente agua fresca, en la cual se había disuelto de 20 á 25 gramos de sulfato de cobre por litro.

Repitióse dos ó tres veces la operación, haciéndose lo propio después en las patas, con la sola diferencia de que en vez de echarles agua sulfatada para aliviar á las reses de los efectos del ácido clorhídrico, se les introducía en el mar, inmediata al cual se halla en la finca del señor Vidal.

Al día siguiente de la primera cura, los dos becerros comieron ya.

Repitióse, no obstante, la operación, y al siguiente ya no hubo necesidad de ella.

Los dos animales estaban totalmente sanos, comían con placer y se manifestaban alegres.

La cantidad gastada en sulfato de cobre y ácido clorhídrico, de los cuales sobra casi la mitad, fueron 10 céntimos.

El tratamiento, pues, no puede ser más económico, ni la curación más breve.

Por ello tenemos una especial complacencia en dar publicidad al caso creyendo prestar un buen servicio á nuestros suscriptores y lectores, y agradeceremos que aquellos que practiquen este tratamiento nos den cuenta de los resultados que obtengan para continuar comprobando su eficacia y hacer cuanto de nuestra parte esté para su divulgación.

Debemos añadir que el agua sulfatada puede emplearse también para lavados preventivos.

(De *Los Mercados*, de Valencia).

Mes sobre el guano de las patatas

En el anterior número ens feyam carrech dels arguments que alguns enemichs de la Cámara y per consegüent de la pagesía de la nostra terra, se cuidan de propagar a proposit del defectuós resultat que ha donat á n'alguns poquíssims socis el guano facilitat per la Cámara pera las patatas.

Además de lo que consignavam, hem de manifestar avuy que varem trasladar aquellas queixas á la casa de procedencia del guano, la que ha tingut l'atenció d'enviarnos una persona experimentada en cosas d'Agricultura á fi de que investigués la causa dels contradictoris resultats obtinguts. De sa investigació resulta que la fórmula empleada per aquesta Cámara es la mes indicada pel cultiu de que's tracta tenint un dosatge centesimal de

12 acid fosforich

12'5 potasa

3 ázoe amoniacal

mes com siga que la quantitat d'ázoe contingut en la fórmula es molt petita per adob complert, aquesta Cámara mirant pels interessos dels seus socis va recomenar, que quan la planta tingués un pam d'alsa-da se repartissin pel damunt de 35 á 40 Kg. de nitrat de sosa ja que, allavoras es quant te mes necessitat de nitrógeno y d'aquesta manera com el nitrat

es tant actiu, l'agricultura no experimenta perdua d'aquesta substancia que resulta sempre la mes cara.—Empleadas en aquesta forma ó siga fraccionant l'adob, las substancias símples fertilisants quedarán equilibradas pogueant reaccionar en la terra y donant á la planta la nutrició convenient ja que á las quantitats centessimals de

12 Kg. acid fosforich

12'5 " potasa

3 " ázoe amoniacal, hi haurém adiconat

6 " ázoe nitrich y tindrém aixís l'adob

complert.

Com siga que aquestas odservacions fetas per aquesta Cámara no han sigut observadas pels que han resultat descontents del adob facilitat per la mateixa, no es d'estranyar no obtinguessin el resultat qu'esperavan; afortunadament aquets son els menos.

Si á aixó afegím qu'enguany á causa de las persistents plujas s'han desenrotllat d'una manera per demés totas las malalties criptogámicas que afectan á aquesta planta, fent fins á cert punt impossibles els tractaments per medi del sulfat de coure, díguintnos aquets agrícultors que no s'han pres la molestia de dar una sulfatada, quin rasultat hauran d'esperar d'una planta que al moment de sa exuberancia se li assecan las fullas.

Serveixils'hi lo succeit d'experiencia y una altra vegada emplein l'adob fraccionat en la forma que

ho disposi la Càmera sens olvidarse de tirar al vol el nitrat corresponent á la seva época y procurin donar una sulfatada després de las plujas quan el temps es vegi que la dona per seré y allavors podrán comparar l'adob que'ls hi proporcionen la Càmera ab tots els demés adobs que facilita'l comerç.

Crónica de la Càmera

A mes de las publicacions que nomenarem en el número 3 de nostra Revista, corresponent al mes de Janer últim, se reben en aquesta Càmera las següents:

Archivo Rural, de Lisboa; *El Trabajo Nacional y Los Abonos Químicos*, de Barcelona; *La Protección Agraria*, de Vendrell; *La Revista Vinícola y de Agricultura*, de Saragossa; *La Crónica del Trabajo*, de Santiago; *Revista Agrícola Castellana*, de Valladolid; *Revista de la Càmera Agrícola Balear*, de Palma; y *La Liga de Contribuyentes*, de Salamanca. A totas las quals agra'him la visita y ab molt gust establím el cambi.

També hem rebut: *Cartilla Agrícola*, llibret en el que son autor Don M. Pons dona encertadas instruccions sobre la cria de las Abellas;—Informe del *Centro de Labradores de Valladolid* sobre l'impost de consums.—Memoria de la Societat de segurs contra las pedregadas *La Agraria*.—Catálech d'objec-

tes pera *bicicletas* y màquines de *La Mecànica*, de D. Joseph Casanovas

---

En vista de que á causa del temps y de las enfermetats. las vinyas deuen sulfatarse y énsufrarse mes que els altres anys, aquesta Càmera té una partida de sulfat de coure y sofre á disposició dels socis que'n necessitin. També hi ha existencia de nitrat de sosa y guano per el blat de moro.

Se prega á n'als Srs Socis qu'hagin cullit blat, patatas ó altres llevors que á vías d'ensaig els hi hagi proporcionat la Càmera, se serveixin donar quants antecedents tinguin adquirits de son cultiu y producció.

Igualment s'estimarà que passin á donarnos quans datos y observacions posseixin respecte els resultats dels esplets qu'hagin conreuat, y las maluras y contratemps que'ls mateixos hagin passat.

Esperém que'ls socis nos farán escassos en proporcionarnos els datos que'ls hi demaném, donchs que, com poden compendre, dels resultats de tals averiguacions ne depen bona cosa la millora del art agricol.

En el Jutjat de Cardedeu s'ha celebrat un acte de conciliació entre dos socis d'aquesta Càmera y com no's possessin d'acort, apesar dels medis de transacció que's proposaren, per fi s'acordá deixar l'assumpto en mans del Sr. President de la Càmera Agrícola pera que nombrés á tres socis, els quins resolguessin la cuestio. Désignats els Srs. D. Joseph Mas y Pas-

cual, propietari de Llissá de Munt; D. Joseph Rovira de Villar y Vivé, propietari de Llerona, y D. Francisco de P. Torras y Sayol, que ho es de Caldas de Montbuy, examinare y resolduren l'assumpto, siguent el fallo acceptat per abduas parts.

Com aixó pot servir d'antecedent pera resoldrer moltes cuestions que's portan als tribunals, creyém fer un bé als associats dántlos hi á coneixer puig per aquest procediment poden estalviarse molts disgustos y gastos.

D. Joseph Casado, práctic en cosas d' administració, ha obert un despatx en el carrer d' en Prim, número 103, d' eixa Vila, encarregantse de la presentació d' escripturas en el Registre de la Propietat del Partit y demés assumptos relacionats ab dita oficina.

Havém rebut un exemplar de las instruccions que pera regoneixer y combatre la *Antracosis* del cep, va publicar la Direcció de la Estació Enológica de Vilafranca del Panadés, poguent enterarsen tots els socis y aprofitarse de las instruccions que dona per combatre dita malura.

*****

Secció Bibliogràfica

Cartas sobre nuestra situación política

Corresponent á la galantería que ab nosaltres ha tingut l'autor, ens cab avuy la satisfacció d'un llibre que acaba de publicar un il·lustrat jove, que encare que resideix habitualment á

Barcelona, l'em de considerar vallesà: es D. Francisco Maspons y Anglasell, de la coneguda família de Bigas, fíncada ademés en altres llochs de la comarca.

El nostre consoci senyor Maspons y Anglassell, ha endresat una serie de cartas á un seu amich Diputat á Corts, ocupantse de la cosa pública y aquestas cartas son lo que constitueix el llibre de que tractém.

El senyor Maspons demostra lo dolents que pera el país han sigut tots els Governos, de manera que no sembla sinó que 's disputin á veure quin ho fara pitjor. Tots son iguals, diu el senyor Maspons en son llibre y prova d'aixó, afegeix entre altres rahons, es que una vegada conversant ab un Alcalde de poble que no tenía pas pel de tonto, va manifestar que no sabia qui governava si els liberals ó els conservadors: no's trobava cap diferencia.

Seguint l'autor aquets rahonaments, fa aplicació de las sevas ideas, afirmant que'ls partits polítichs no tenen cura, aixó es que no poden portar la felicitat del país, quin benestar se deu buscar solsament en las doctrinas del regionalisme, fent que cada regió, dintre de l'Estat espanyol se governi per ella mateixa.

Veusaquí la essencia del llibre del senyor Maspons y Anglasell, llibre que hem vist elevat en diaris de las mes oposadas ideas, per la altesa de miras, elegancia d'estil y claretat de conceptes ab que está redactat.

Imprempta de Jaume Joseph.—Granollers.

Vda. y Fills de B. Cazeneuve

BARCELONA: Llealtat, 6.

Fabricants y preparadors d'adobs organichs.—Serradura de banya y potarró fina y granada.—Desperdicis de pells y llanas.

Apropòsit pera las vinyas, cánem, blat, arbres, etc.

Antoni Cadefau

Prim, 8.—GRANOLLERS.

Té'l gust d'oferir els seus serveys pera tota classe d'assumptos relacionats ab las oficinas dels Jutjats de 1.ª instancia y municipal, ab la compra y venda de fincas, ab la prestació y cobro de cantitats, mitjantsant condicions que no serán gravosas.

Análisis químichs à preus módichs, per l'enginyer químich PERE SALAS. Plassa Major, SABADELL.

Dos billars ab els seus accessoris } En venda
Piano de taula.

Dirigirse á l'administració d'aquesta Revista.

LISOL.

L' insecticida més energich. No es tòxic, ni corrosiu, ni perillós. Destruïx tota classe de larvas, ous é insectes, *enemichs de la vinya*, dels arbres fruyters y de las hortalissas, d'efectes segurs contra la *serpeta* y *demés cotxinillas* del taronjer, llimoner, oliver, garrofer, etc., aixís com contra tota classe de pugons.

D'ús indispensable en *ganaderia* pera la neteja y curació de las maluras micróbicas del *bestiar* aixís com pera 'l sanejament de quadras, corts, galliners, etc.

Preus { A 2'50 pessetas pot de 1 kilo.
» 2 » kilo en llaunas de 12 kilos.

De venda, en la casa dels fabricants

MORA Y C.^A

Ronda de Sant Antoni, 60.—BARCELONA
y en las principals droguerías d' Espanya.

Societat General de Segurs

à prima fixa

Capital social:

15.000,000 de pessetas.

Segurs vida, accidents, incendis, marítims, pedregada y ganaderia.

Representant á Granollers: D. ANTONI CADEFAU, Prim, 8.